

SZAKKÖNYVTÁRAK ÚJ KIADVÁNYAI

Ebben a rovatban folyamatosan ismertetjük a hazai szakkönyvtárak, minisztériumok és vállalati dokumentációs részlegek műszaki fejlesztést szolgáló kiadványait. Célunk, hogy minél nagyobb számban mutassuk be az ilyen tárgyú értesítőket, tájékoztatókat, körleveleket, szemléket stb., s ezzel is elősegítsük hálózatunk könyvtárainak jobb együttműködését, tájékoztatását. Kérjük tehát, hogy minden sokszorosításban megjelenő kiadványukat szerkesztőségünknek rendszeresen megküldeni szíveskedjenek.

+ + +

A VEGYTERV műszaki főosztálya 1959-ben többféle kiadványt jelentetett meg.

1. Katalógusok és bibliográfiák sorozatában kiadásra került belső használatra első számként "A magyar vegyipari műszaki tervek adatai" c. összeállítás 46 oldalon. A kiadvány az NDK számára készült, két részre tagolódik: a meglévő vegyipari műszaki tervek és az 1965-ig készülő vegyipari műszaki tervek. Az első rész 34 címszó alatt 42 terv adatait, a második 10 címszó alatt 11 új létesítés tervét közli.

A kiadvány világos felépítésű, jó áttekintést nyújt.

A sorozat második száma a "Szovjet tervezési előírások, szabályzatok, tipustervek katalógusa". A 39 oldalas 6 téma szerint csoportosított katalógus a VEGYTERV tulajdonában lévő tervezési anyagokat ismerteti táblázatos formában, egy-egy oldalt három rovatra osztva.

"A VEGYTERV szovjet szabvány-katalógusa" a sorozat harmadik száma, 100 példányban készült 110 oldal terjedelemben. Tartalmazza a szovjet állami szabványokat, valamint azokat, amelyek tartalmuknál fogva tervezési munkákhoz szükségesek lehetnek. Az állami szabványokhoz egyes iparági szabványt is felvettek. A katalógus több főcsoportra és számos alcsoportra bontja anyagát: kohászat, gépészet, hőtechnika és villamosság, építés és építési anyagok, műszerezés és automatika, műszaki-természettudományi jelölések, mértékegységek; felépítése az MSZ osztályozási rendszernek felel meg; a szakrendi felsorolás után a szabványok növekvő számrendjében megad-

ják a megfelelő MSZ szakcsoportot. A szabványok jelzései az eredeti cirillbetűkkel és változatlan számokkal szerepelnek. A közölt oimfordítások a Szabványügyi Hivatal katalógusából származnak.

2. Szakirodalmi közlemények sorozatában kéziratként kiadta első számként 19 oldalon a British Chemical Engineering 1958. szeptemberi számából vett egyik szakcikk teljes fordítását; a második szám német szakcikk fordítást közöl, /28 oldal/; a harmadik szám szintén németből történt fordítás 54 oldalon.

3. "VEGYTERV Dokumentációs Tájékoztató", amelyet a tervezők munkájának megkönnyítése céljából a hatálybalépő szabványokról, továbbá egyéb, a tervezőket érintő és érdeklő dokumentációs anyagról készítenek. A Tájékoztató a szabványokat a magyar szabványok szakrendjében, a szakkönyveket decimális rendszerben, a tervezési segédleteket és katalógusokat pedig a VEGYTERV egyéni rendszerében 9 főcsoportra osztva tárja fel. Az első szám 1959. decemberében jelent meg /1960-tól rendszeresen havonként adják közre/ 32 oldal terjedelemben. Tartalmazza a magyar országos szabványok, szakmai szabványok, tervezési irányelvek, tipustervek, tervezési segédletek és háziszabványok, idegen vállalati tervezési segédletek, tájékoztató kiadványok, belföldi katalógusok, külföldi katalógusok, könyvek/ egész évi beszerzés/, cikk-és kiadványfordítások jegyzékét.

A Vizgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet Vízügyi könyvtára "Könyvtári Tudósító"-jában rendszeresen közlést tesz új beszerzéseinek témakör szerint tagolt jegyzékét. Az 1959. decemberi szám 37 oldal terjedelmű; a művek címlírásában egyéni módszert követ.

A Bányászati Tervező Intézet műszaki könyvtára kiadta a könyvtárban található fordítások témakörök szerint összeállított gyűjteményét "Fordítások jegyzéke" címen, 48 oldalon. Az egyes témakörökhöz közlik a decimális, valamint a fordítási számot is. A jól tagolt kiadvány használatához a tárgymutató is hozzájárul.

Másik kiadványuk a negyedévenként megjelenő "Műszaki Irodalmi Tájékoztató", amely folyóiratszemlét, új könyvek, új szabványok jegyzékét, az 1959. évre megrendelt folyóiratok címeit, valamint tárgymutatót közöl. Az anyagot az Intézet dokumentációs csoportjának közreműködésével a műszaki könyvtár állította össze.

A Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület jelenteti meg a "Növény- és Háztartási Vegyipari Kutatóintézet Közleményei" c. kiadványt, amely szakcikkeket, valamint a Növény- és Háztartási Vegyipari Kutatóintézetben készült és 1954-1959-ben megjelent szakirodalmi közlemények jegyzékét foglalja magában.

A lapot nyomdai uton állítják elő; német és orosz nyelvű tartalomjegyzék, továbbá a német és orosz nyelvű kivonatok növelik a kiadvány tudományos jellegét.

A Posta Központi Szakkönyvtára 1959 végén kiadta műszaki könyvtárájának kivonatos katalógusát /60 oldal/; 350 példányban jelent meg /belső használatra/, rotaprint eljárással; összeállította dr.Kormány László. A katalógus címének megfelelően tartalmazza a könyvtár műszaki könyvtárájának kivonatos anyagát, összesen 1065 db művet; ebből a magyar nyelvű műszaki irodalom 160, az angol 200, a francia 20, a német 634, és az orosz 51 művel szerepel.

A katalógus a műveket nyelvek szerint csoportosítja, és betűrendben sorolja fel. Kizárólag vezetőknév, cím /sokszor ezt is rövidítve/, kiadási évet és a raktári számot közli. Sajnálatos, hogy a nagy erőfeszítéssel és sok munkával készült kiadvány éppen hiányos, a szabványtól messze eltérő módszerével nem lehet a postai könyvtári hálózat számára példa, holott az alközpontnak éppen ezzel a kiadványával lehetősége nyílt volna könyvtári feldolgozó munkáját segíteni.

A Kábel- és Sodronykötélgár műszaki könyvtára és műszaki osztálya többféle kiadványt jelentet meg.

1. "Bibliográfia a kábelipari gyártmányok, technológiák és anyagok fejlődéséről 1956-tól 1960-ig", amely 247 irodalmi adatot tár fel 17 oldalon, könyvek, folyóiratok, prospektusok alapján, tematikus csoportosításban; célja az öt éves technológiai fejlesztési terv elkészítésének segítése.

2. "Tájékoztató a N.I.I.K.P.-től az 1959. évben érkezett nyomtatványokról és dokumentációkról" tartalmazza a N.I.I.K.P. 1959-1960-ra előirányzott fontosabb kutatási témáit, készülékek leírását, kiviteli és szerelési rajzait, továbbá tudományos kutatási munkák, gépismertetések, lapszemlék, folyóiratok stb. címét, amelyeknek nagy része már fordításban található a műszaki könyvtárakban, ill. külön kérésre lefordítják. Az orrig eljárással készült anyag 16 oldal terjedelmű.

3. "Folyóirat-referálás és dokumentáció" c. tájékoztató közli a referáló hálózat újjászervezését, a referálók által figyelendő és cimleírásra javasolt témákat, az 1960. évre előfizetett folyóiratok címét, az OKK figyélőkarton-szolgáltatának, valamint témafigyelő-szolgáltatának a gyár által megrendelt témáit.

A Csepel Autógyár műszaki könyvtára "Figyelőszolgálatá"-ban rendszeresen közli a gyár munkájához szükséges irodalmat. A kiadvány /47 oldal/ folyóiratcikkek rövid ismertetését és a könyvtár új beszerzéseit ismerteti. Megkezdtek a gyártmány-

és műszaki fejlesztés, a formatervezés, piackutatás stb. munkák segítése érdekében begyűjtött prospektus-gyűjtemények közlését is. Tartalmazza még a könyvtár új fordításait és a technikai és természettudományi naptárt. Sajnálatos, hogy a rossz sokszorosítási eljárás a kiadvány használatát nagyon lerontja, szebb, gondosabb kivitel érdemelne meg.

A Lenin Kohászati Művek műszaki dokumentációs osztálya 1960 januárjában jelentette meg első ízben "Könyvtári Tájékoztató"-ját 41 oldalon. A Tájékoztató kiadásában "a legolcsóbb műszaki fejlesztés: a jó dokumentáció" elve vezette a kiadvány szerkesztőit. Az érdekelt dolgozók számára közre adják a könyvtár 1960. évi idegen és magyar nyelvű folyóiratainak jegyzékét; lapszemle rovata tematikus összeállításban folyóiratcikk kivonatokat tartalmaz, végül az 1959. év fontosabb könyvbeszerzésének 27 címét közli.

Az UVATERV műszaki osztálya kéthetenként adja ki "Szakirodalmi Tájékoztató"-ját. Az 1960. februári szám /10 oldal/ 17, főleg külföldi folyóiratot tár fel pár soros kivonat formájában. A magyar nyelvű cím mellett az eredeti cím, valamint az ETO szám is szerepel.

A Hőtechnikai Kutatóintézet "Dokumentációs Tájékoztató"-ját 1960. januártól új rovattal bővítette. Ebben folyamatosan kívánnak olyan ismertetéseket közölni szakemberek tollából, amelyek a szakma általános problémáit, módszereit világítják meg, valamint a piacon megjelenő új műszerekről adnak tájékoztatást.

Az Élelmiszeripari Könyvtári Hálózati Alközpont "Élelmiszeripari műszaki dokumentáció" c. kiadványának 1960. januári száma közli a műanyagok az élelmiszeriparban c. téma orosz-, angol-, német-, francia-, olasz nyelvű cikkeinek jegyzékét /1955-1959/. Ennek keretében 50 folyóirat 253 cikkét dolgozták fel nyelvi csoportosításban feltárva.

A KGM Könyvtári Hálózati Alközpont 1959 végén adta ki az "1956-1959-ben beszerzett könyvek szakkatalógus"-át. Ez a kiadvány folytatása az 1953-1955-ös beszerzéseket tartalmazó szakkatalógusnak, amely elsősorban kölcsönzési célra készült. A most megjelent katalógus a helyi kölcsönzés és könyvtárközi kölcsönzés előmozdításán kívül a KGM könyvtári hálózat igényeit is ki akarja elégíteni. A 488 oldalas katalógus mintegy 3000 adatot dolgozott fel, a műveket nyolc fejezetben az ETO felépítését követve csoportosították az ETO számok növekvő sorrendjében; a gyors tájékozódást a betűrendes tárgymutató is segíti.

A Központi Táviró Hivatal dokumentációs osztálya a Hivatal karbantartó és javító részlege, továbbá a gépet vásárlók szá-

mára lefordította, és kiadta "A Siemens T 100 típusú távgép-
író készülék" használati utasítását /40 oldal/.

A MOM műszaki könyvtára 1959 végén olvasótáborának kívánságát teljesítve első alkalommal kiadta - a továbbiakban rendszeresen - "Folyóirat figyelő"-jét, amely a könyvtár soknyelvű és sokrétű szakmai folyóirataiban való tájékozódást kívánja szolgálni. Az első szám /17 old./ csak a vonatkozó legfontosabb folyóiratcikkeket ismerteti 21 téma szerint csoportosítva. Mind az eredeti, mind a magyar nyelvű címeket, valamint az ETO jelzetet közli.

A Tiszavidéki Vegyi Kombinát technológiai főosztálya 1959 áprilisa óta adja ki a "TVK Figyelő"-t. Az 1960. évi 13. szám referálja a Chemisches Zentralblatt 1959. 35-44. számait, és az OMK 1959. okt.-nov.-i témafigyelését 15 oldalon.

A Híradástechnikai Ipari Kutató Intézet I. lab. könyvtára a vonatkozó szakfolyóiratok cikk-címjegyzékét rendszeresen megjelenteti átlag 30 oldal terjedelemben. Címfordítást csak az orosz nyelvű anyagról ad.

A Papíripari Kutatóintézet műszaki könyvtára kiadásában jelenik meg:

1. "A Papíripari műszaki könyvtár közleményei" c. kiadvány, amely a könyvtár legújabb fordításait, könyveit stb. tartalmazza betűrendes felsorolásban;

2. "A papíriparban található papíripari folyóiratokban referált folyóiratcikkek bibliográfiája /1951-1959/" 28 irodalmi adatot sorol fel annotálva.

3. A Könnyűipari Minisztérium Információs csoportjával közösen adják ki a "Külföldi folyóiratok tartalma" c. kiadványt, amelynek 1959. 6. száma 23 oldalon 42 folyóiratot tár fel címfordítás formájában, a folyóiratok betűrendjében.

A Kismotor és Gépgyár angol-magyar-német nyelvű folyóiratok cikk-kivonatait tartalmazó "Folyóiratszemlé"-t ad ki rendszeresen havonként, kb. 5 oldal terjedelemben.

A Vasipari Kutató Intézet "A grafit kristályosodása az öntöttvasban" c. bibliográfiája az orosz-, angol-, belga-, francia-, vonatkozó folyóiratcikkek címét közli, /4 oldalon 71 cím az 1955-1959. évekből./

Az Almásfüzitői Timföldgyár műszaki könyvtár "Műszaki folyóirat-figyelő" c. kiadványa 1960. január 1. száma 15 oldal terjedelmű, az egyes iparágak szaklapjainak tartalomjegyzék fordítását, értékesebb cikkeinek referátumait és a műszaki könyvtárnak nem járó folyóiratok érdekesebb cikkeinek címfordítását ismerteti. /A külföldi szaklapok 1960. januári számai saját januári számukban már feldolgozásra kerültek./

A Kábel és Műanyaggyár műszaki könyvtára folyamatosan jelenteti meg bibliográfiáit a szakma különböző témáira, szükségleteire vonatkozóan. A bibliográfiák folyóiratoikkek, referátumok, szabadalmi leírások címfordításaira és kivonatok közlésére épülnek.

A Tatabányai Szénbányászati Tröszt műszaki könyvtára szintén többféle kiadványt jelentet meg.

1. "Beszerzési jegyzék", amely a műszaki könyvtár két havi szaporulatát ismerteti;
2. "Külföldi szaklapok fontosabb cikkei", amely a műszaki könyvtárba havonként érkező külföldi szaklapok cikkeit felsorolását, lapok szerinti csoportosításban tartalmazza.

D.É.

X-X-X-X-X-X-X